

Gymnázium Jiřího Ortena

Jaselská 932
284 80 Kutná Hora

Směrnice č. 3 A

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ (DÁLE JEN KLASIFIKAČNÍ ŘÁD)

Č. j.:	3A /2012
Spisový znak:	A. 1. 4.
Skartační znak:	A10
Vypracoval:	RNDr. Vladislav Slavíček
Schválil:	RNDr. Vladislav Slavíček
Pedagogická rada projednala dne:	30.01.2012
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	01.02.2012
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	01.02.2012
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Poznámka: Školská rada GJO schválila tato pravidla na svém zasedání dne 19. 10. 2009.

Klasifikační řád GJO

1. Obecná pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb., žáků se speciálními vzdělávacími potřebami Vyhláška č. 73/2005 Sb. Hodnocení a klasifikace žáků se řídí především ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky MŠMT ČR č. 13/2005 Sb.

Hodnocení a klasifikace jsou součástí výchovně vzdělávací strategie GJO. Jsou jedním ze způsobů, jak posunout žáka v jeho učební činnosti vpřed, nesmějí být vnímány jako trest.

Žáky hodnotíme pravidelným poskytováním zpětnovazební informace i ve fázi osvojovací, nikoliv teprve ve fázi ověřovací.

Nehodnotí se ani neklasifikuje osoba žáka, nýbrž jeho výkon.

Pro závěrečné hodnocení na konci pololetí používáme klasifikaci, na výslovnou žádost rodičů a doporučení PPP lze použít i slovní hodnocení.

V průběhu pololetí lze použít jednak klasifikaci, jednak kreditní systém (viz níže Způsoby hodnocení).

Ve vhodných případech doporučujeme pro potřeby hodnocení zavedení žákovského portfolia.

Výsledná známka z předmětu není pouhým aritmetickým průměrem všech známek.

Komisionální zkouška se koná, jestliže zákonný zástupce/zletilý žák vyjádří do tří pracovních dnů ode dne, kdy se prokazatelně o výsledku klasifikace dozvěděl (nejpozději do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení), pochybnosti o správnosti klasifikace, nebo v případě, že žák obdrží na konci pololetí (maximálně) dvě nedostatečné. Při třech nedostatečných je nutné, aby zákonný zástupce žáka/zletilý žák požádal o opakování ročníku.

Všechna ustanovení uvedená v Klasifikačním řádu GJO jsou závazná pro všechny vyučující.

2. Pravidla jednání učitelů, zákonných zástupců (rodičů) a žáků v oblasti hodnocení

I. Žáci smějí:

- odmítnout v každém předmětu jednou za pololetí bez vysvětlení individuální přezkoušení učitelem,
- žádat před plánovaným písemným souhrnným opakováním po učiteli vysvětlení nepochopeného učiva,
- odmítnout psát v jednom dni víc než jednu písemnou práci rozsahu přesahujícího 25 minut,
- požadovat informace o kritériích udělování kreditů či klasifikace,
- požadovat, aby jim učitel sdělil výsledek hodnocení písemných prací nejdéle do 14 dnů, výsledek ústního zkoušení ihned,
- požadovat informace o podmínkách očekávaného výkonu (čas, pomůcky, stupeň samostatnosti vypracování atd.) předem,
- požadovat informaci o plánovaném písemném souhrnném opakování s týdenním předstihem.

II. Od žaka se očekává:

- a) že bude pravidelně navštěvovat výuku, aby učiteli umožnil sledování svého učebního pokroku,
- b) že si podle pokynů učitele po návratu do školy doplní zameškané učivo a vypracuje zameškané domácí úkoly,
- c) že vypracuje každou písemnou práci samostatně, neboť v opačném případě bude hodnocen stupněm nedostatečný.

III. Od zákonného zástupce (rodiče) se očekává:

- a) že se seznámí s Klasifikačním řádem GJO,
- b) že bude pravidelně sledovat studijní výsledky svého dítěte, jeho absence, výchovná opatření atd. na www.gymkh.cz – SYSTÉM BAKALÁŘI.

IV. V kompetenci učitele je:

- a) zvolit jeden ze dvou způsobů průběžného hodnocení, a to kreditní systém nebo klasifikaci, přičemž kritéria pro udělování kreditů a klíč pro jejich přepočítání na pětistupňovou klasifikaci vypracuje předmětová komise podle charakteru předmětu,
- b) používat při průběžné klasifikaci plusy, minusy i další motivační pobídky,
- c) neohlásit písemné přezkoušení nepřekračující 25 minut předem,
- d) stanovit žákovi náhradní termín zmeškané písemné práce.

V. Od učitele se očekává:

- a) že se podrobí rozhodnutí předmětové komise, jež stanoví kritéria a minimální požadavky nutné pro ukončení klasifikace v daném klasifikačním období,
- b) že se podrobí rozhodnutí předmětové komise ohledně formy a obsahu komisionální zkoušky a zkoušky pro odloženou klasifikaci,
- c) že pro celkovou klasifikaci získá počet známek stanovený předmětovou komisí, přičemž minimální počet známek (rozumí se počet možností získat známku) odpovídá dvojnásobku týdenní hodinové dotace předmětu; ve 2. pololetí maturitního ročníku se tento počet snižuje na polovinu,
- d) že žákům ohlásí a do třídní knihy zapíše každé písemné souhrnné opakování delší než 25 minut s týdenním předstihem,
- e) že před souhrnným opakováním zařadí do výuky kooperativní vyučování, jímž žákům umožní diagnostikovat a případně odstranit mezery ve vědomostech,
- f) že známky i absence bude aktualizovat v programu Bakaláři minimálně jednou týdně,
- g) že seznámí žáky s podmínky a kritérii klasifikace na začátku klasifikačního období, s podmínkami a kritérii výkonu před zahájením písemného či ústního přezkoušení,
- h) že sdělí žákům své hodnocení jejich písemných prací nejdéle do 14 dnů, hodnocení výkonu při ústním zkoušení ihned a že klasifikaci žáku řádně zdůvodní,
- i) že na konci klasifikačního období zapíše výsledky celkové klasifikace do klasifikačního programu pro počítačové zpracování v určeném termínu.

3. Způsoby hodnocení

Průběžnému hodnocení slouží kreditní systém, průběžná klasifikace se děje formou známkování. Celkové hodnocení na konci obou pololetí se provádí obvykle formou klasifikace, na niž se získané kredity převádějí podle předem stanoveného klíče vypracovaného příslušnou předmětovou komisí.

Prospěch žáka je klasifikován těmito stupni:

- 1– výborný
- 2– chvalitebný
- 3– dobrý
- 4– dostatečný
- 5 – nedostatečný
- N – nehodnocen

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí, Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá učebními osnovami stanovené poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje svoje poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní i písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní i písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat dle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů není samostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní i písemný projev má většinou vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických i praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Ne-projevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním i písemném projevu má velmi závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Výkony žáka je rovněž možné v průběhu pololetí ohodnotit místo tradičního známkování udělením kreditů.

Za výhody kreditního systému považujeme:

- a) Možnost ocenit a do celkového výsledku zahrnout i aktivity, jež se nedají vyjádřit známkou, jako např. účast a úspěšnost v třídních, školních a vyšších soutěžích a olympiádách, na besedách a jiných akcích souvisejících s předmětem, popř. další aktivity vyplývající ze vzdělávacího procesu.
- b) Zohlednění aktivní účasti na projektech a při řešení úloh ve skupině. Kredity mohou být v tomto případě rozdělovány členy skupiny, nikoliv učitelem, což umožňuje zapojení studentů do hodnocení.
- c) Možnost postihnout nedodržení termínu odevzdání práce, vyřešení úkolu atp. snížením počtu udělených kreditů. Snižování známky je v těchto případech méně vhodné.
- d) Zvyšování odpovědnosti žáků za výsledky vlastní učební činnosti i za stupeň klasifikace, jímž budou na závěr pololetí klasifikováni.
- e) Zvýšení možnosti výběru aktivit žáky, možnosti výběru termínu jejich zvládnutí, možnosti spolurozhodování o obsahu učiva směřující k rozvoji autonomního učení.
- f) Možnost ocenit mimořádnou aktivitu, stálou soustředěnost a pozornost v hodině.
- g) Motivování k soustavné, aktivní, ba iniciativní práci během pololetí.
- h) Možnost pružnějšího hodnocení rozvoje klíčových kompetencí, na rozdíl od hodnocení známkami, které snáze zachytí úroveň zvládnutí očekávaných výstupů.

Poznámka: Většina předmětových komisí zpracovala pro svůj předmět specifická klasifikační pravidla.

4. Kritéria hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení žáků jsou:

- I. stupeň zvládnutí očekávaných výstupů, jako
 - a) přesnost a trvalost ovládnutí pojmů, definic, faktů,
 - b) chápání vztahů mezi nimi,
 - c) úroveň provádění myšlenkových operací, výkon požadovaných intelektuálních a motorických činností,
 - d) tvořivé uplatnění osvojených poznatků,
 - e) správnost, přesnost a výstižnost ústního i písemného projevu,
 - f) přesnost a úpravnost grafického projevu;

II. stupeň rozvoje klíčových kompetencí, jako

- a) vyhledávání a třídění informací,
- b) pozorování, porovnávání a třídění jevů, experimentování,
- c) volba strategie učení, řešení úkolů, problémů,
- d) zájem o probíranou látku, aktivní přístup k učení v daném předmětu,
- e) sebehodnocení a odpovídající přijímání zpětnovazebních informací, jejich vyžadování
- f) pojmenování problému, navození a řízení diskuse,
- g) dovednost zaujmout posluchače, vyjadřovat se,
- h) přiměřenost reakcí, spolupráce s okolím,
- i) dodržování pravidel,
- j) podnikavost.

5. Formy ověřování dosažených vědomostí a kompetencí

Učitelé získávají podklady pro hodnocení a klasifikaci:

- a) soustavným pozorováním aktivit žáků a jejich vyhodnocováním, průběžným sledováním jejich připravenosti na vyučování, aktivity v hodinách a angažovanosti v předmětu,
- b) testováním, písemným a ústním zkoušením,
- c) rozбором výsledků projektů, výtvorů, samostatných a domácích prací žáků (referáty jejich prezentace, seminární práce, úvahy, pojednání, eseje aj.),
- d) zohledněním vlastního hodnocení žáka a hodnocení jeho spolužáků,
- e) zohledněním názoru psychologa či zdravotníka, pokud si to vyžaduje situace.

6. Sebehodnocení žáků

Součástí výchovně vzdělávací strategie GJO je rovněž sebehodnocení žáků.

Předmětem sebehodnocení žáků na GJO jsou:

- a) výsledky samostatné i skupinové práce (prezentace, referáty, výstupy projektů, mediální výstupy, výtvarné práce, hudební a dramatická vystoupení aj.),
- b) vlastní učební pokrok za určité časové období,
- c) přístup ke studiu,
- d) osobní přínos týmové spolupráci,
- e) vlastní silné a slabé stránky.

Cílem sebehodnocení žáků na GJO je, aby se žák naučil:

- přistupovat kriticky k vlastní práci,
- hodnotit práci svoji i práci svých spolužáků,
- obhájit výsledky své práce a práce skupiny,
- používat při vynášení soudů vhodnou argumentaci,
- vyslovit kritiku adekvátním způsobem (hodnotit produkt, nikoliv osobu),
- podnítit konstruktivní kritikou produktu autora k jeho vylepšení.

Způsoby (portfolio, dotazník, verbální autoevaluace, rozhovor aj.) i četnost sebehodnocení záleží na charakteru vyučovacího předmětu a rozhodnutí předmětové komise. Pro hodnocení výsledků samostatné a skupinové práce se používají společná kritéria.

7. Komisionální zkoušky, odložená klasifikace

I. Komisionální zkouška

- a) Pokud je žák ve 2. pololetí školního roku maximálně ve dvou předmětech hodnocen stupněm nedostatečný (nebo v 1. pololetí, pokud se daný předmět ve 2. pololetí nevyučuje), bude po skončení klasifikačního období podroben komisionálnímu přezkoušení. V případě druhého pololetí se komisionální zkouška vykoná do konce měsíce září následujícího školního roku.
- b) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

II. Odložená klasifikace – stupeň hodnocení prospěchu „nehodnocen(a)“

Klasifikace je odložena (žák je nehodnocen) v následujících případech, když:

- a) žák nezískal potřebné množství podkladů pro klasifikaci,
- b) žák zameškal více než 30 % odučených hodin v 1. pololetí nebo 35 % hodin ve 2. pololetí; pokud počet odučených hodin klesne na 15 a méně, činí tato hranice 40 %; u krátkodobých absencí může učitel snížit tuto hranici až na 20 %. (Období pro výpočet procentuální absence v předmětech začíná prvním dnem příslušného pololetí a končí zpravidla posledním dnem týdne, jenž předchází pedagogické radě (přesný rozsah období je nastaven v programu Bakaláři – www.gymkh.cz – SYSTÉM BAKALÁŘI.)
- c) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno u žáků nižšího gymnázia nejpozději do konce března, u žáků vyššího gymnázia do konce června. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- d) Zkouška odložené klasifikace za 2. pololetí se koná nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- e) V případě hodnocení kreditním systémem se při pololetní klasifikaci nemusí zohlednit absence.

8. Chování žáků

Pravidla pro hodnocení chování žáků upravuje Vyhláška MŠMT ČR č. 13/2005 Sb. §10

Výchovnými opatřeními jsou jednak pochvaly nebo jiná ocenění, jednak opatření k posílení kázně žáků, mezi něž patří napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. V případě velmi závažných přestupků, jako např. omezování osobní svobody a násilí vůči spolužákům či zaměstnancům školy, šikana, úmyslné ničení školního majetku, zneužívání a distribuce návykových látek ve škole či na školních akcích může ředitel gymnázia rozhodnout podle § 31, odst. 2, 3, 4 zákona č. 561/2004 Sb. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení ze školy.

Pochvaly i jiná ocenění uděluje žákům třídní učitel nebo ředitel gymnázia. Napomenutí a důtky uděluje třídní učitel před kolektivem třídy po projednání s ředitelem školy, ředitel gymnázia uděluje důtku ředitel školy po projednání s pedagogickou radou.

Při posuzování výchovných opatření se postupuje zpravidla následujícím způsobem:

I. Neodůvodněné pozdní příchody (odůvodněné jsou např. zpoždění spoje veřejné dopravy, návštěva lékaře apod.):

- a) 3–5 – napomenutí třídního učitele,
- b) 6–9 – důtka třídního učitele,
- c) 10–15 – důtka ředitele školy,
- d) 16 a více – snížená známka z chování.

II. Neomluvené hodiny:

- a) 1–2 – důtka třídního učitele,
- b) 3–7 – důtka ředitele školy,
- c) 8–31 – 2. stupeň z chování,
- d) 32 a více – 3. stupeň z chování.

Jednorázové kázeňské přestupky se podle závažnosti trestají udělením důtky třídního učitele nebo důtky ředitele školy s možností následného snížení stupně z chování na konci klasifikačního období.

Opakované kázeňské přestupky se trestají důtkou ředitele školy a dalšími výchovnými opatřeními, jako podmíněčným vyloučením ze školy s možností následného snížení stupně z chování na konci klasifikačního období.

Udělení výchovných opatření je zaneseno do programu Bakaláři. Všechna kázeňská opatření jsou žákům a rodičům přístupná na www.gymkh.cz – SYSTÉM BAKALÁŘI v záložce výchovná opatření.

9. Přezkoumání výsledků hodnocení žáka

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání daných Klasifikačním řádem GJO.

V Kutné Hoře dne 1. února 2012

RNDr. Vladislav Slavíček
ředitel školy

